

موسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

حوزه سلامت جمهوری اسلامی ایران

در یک نگاه

بهمن ۱۴۰۰

موسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

Secretariat of Health Observatory

Contact info:

nihr@tums.ac.ir

Tel/Fax: +9821 62921286

جمعیتی

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص	
	سال	مقدار	سال	مقدار		
۱/۴ (افزایش)	۱۳۹۵	۹۴/۷	۱۳۹۶	۹۶	جمعیت باسواد ۱۰ الی ۴۹ ساله	۱
۴۱/۶ (کاهش)	۱۳۹۵	۱/۲	۱۳۹۸	۰/۷	متوسط رشد جمعیت	۲

اقتصاد کلان

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص	
	سال	مقدار	سال	مقدار		
۰/۱۲	۱۳۹۵	۶۲۱،۳۳۷	۱۳۹۸	۶۲۲،۰۰۰	تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت (هزار میلیارد ریال)	۳
۸/۴ (کاهش)	۱۳۹۵	۸/۳	۱۴۰۰	۷/۶	نرخ رشد اقتصادی	۴
۲۱/۸ (کاهش)	۱۳۹۵	۱۲/۴	۱۴۰۰	۹/۷	نرخ بیکاری	۵
۶۰/۲ (افزایش)	۱۳۹۵	۶/۸	۱۳۹۹	۴۷/۸	نرخ تورم شهری	۶
۶۴/۰ (افزایش)	۱۳۹۵	۷/۲	۱۳۹۹	۵۳/۳	نرخ تورم روستایی	۷

هزینه‌های سلامت

شاخص	آخرین اطلاع		پایه		درصد تغییرات
	مقدار	سال	مقدار	سال	درصد
۸ شاخص هزینه‌های کمرشکن سلامت (۴۰ درصد کل هزینه‌های مصرفی)	۱/۹۰	۱۳۹۹	۱/۱۴	۱۳۹۵	۶۶/۶۶ (افزایش)
۹ شاخص هزینه‌های فقرزای سلامت (روش سازمان جهانی بهداشت)	۰/۷۳	۱۳۹۹	۰/۶۰	۱۳۹۵	۲۱/۶۶ (افزایش)
۱۰ نسبت جمعیت مواجهه شده با هزینه‌های کمرشکن سلامت (۲۵ درصد)	۲/۹۷	۱۳۹۹	۳/۸۳	۱۳۹۵	۲۲/۴۵ (کاهش)
۱۱ جمعیت زیر خط فقر ۱/۹	۰/۵۸	۱۳۹۹	۰/۱۸	۱۳۹۵	۲۱۵/۲۱ (افزایش)

پیامدهای سلامتی

شاخص	آخرین اطلاع		پایه		درصد تغییرات
	مقدار	سال	مقدار	سال	درصد
۱۲ امید زندگی بدو تولد	۷۴/۶	۱۳۹۵	۷۴/۶	۱۳۹۵	-
۱۳ امید زندگی مردان	۷۱/۹	۱۳۹۵	۷۱/۹	۱۳۹۵	-
۱۴ امید زندگی زنان	۷۸	۱۳۹۵	۷۸	۱۳۹۵	-
۱۵ مرگ در ۱۰۰ هزار نفر	۵۹۵	۱۳۹۹	۴۱۶	۱۳۹۵	۴۳ (افزایش)
۱۶ مرگ نوزادان (زیر یک ماه) در ۱۰۰۰ تولد زنده	۸/۸	۱۳۹۸	۹/۴	۱۳۹۵	۶/۳ (کاهش)
۱۷ مرگ شیرخواران (زیر یک سال) در ۱۰۰۰ تولد زنده	۱۲	۱۳۹۸	۱۳	۱۳۹۵	۷/۶ (کاهش)
۱۸ مرگ کودکان (زیر ۵ سال) در ۱۰۰۰ تولد زنده	۱۴/۹	۱۳۹۷	۱۵/۵	۱۳۹۵	۳/۸ (کاهش)
۱۹ مرگ مادر در ۱۰۰ هزار تولد زنده	۱۷	۱۳۹۷	۱۹	۱۳۹۵	۱۰/۵ (کاهش)
۲۰ سهم مرگ از حوادث ترافیکی در بین علل اصلی مرگ (درصد)	۵/۴	۱۳۹۸	۴/۶۴	۱۳۹۵	۱۸ (افزایش)
۲۱ سهم مرگ از عوارض دیابت در بین علل اصلی مرگ (درصد)	۵/۱۴	۱۳۹۵	۵/۱۴	۱۳۹۵	-
۲۲ شیوع چاقی کودکان (زیر ۵ سال) (درصد)	۲/۹	۱۳۹۸	۱/۹	۱۳۹۵	۵۲
۲۳ شیوع چاقی نوجوانان (۱۳ تا ۱۸ سال) (درصد)	۱۰/۸	۱۳۹۵	۱۰/۸	۱۳۹۵	-
۲۴ شیوع چاقی بزرگسالان (بالای ۱۸ سال) (درصد)	۲۴/۹۶	۱۴۰۰	۲۲/۷	۱۳۹۵	۹/۹۵ (افزایش)
۲۵ شیوع مصرف دخانیات (بالای ۱۸ سال) (درصد)	۱۹/۴۴	۱۴۰۰	۱۴/۱	۱۳۹۵	۳۷/۸۷ (افزایش)
۲۶ شیوع مصرف الکل (بالای ۱۸ سال) (درصد)	۶/۸۶	۱۴۰۰	۲	۱۳۹۵	۲۴۳ (افزایش)
۲۷ شیوع دیابت (بالای ۱۸ سال) (درصد)	۱۴/۱۵	۱۴۰۰	۱۰	۱۳۹۵	۴۵/۵ (افزایش)
۲۸ شیوع فشارخون (بالای ۱۸ سال) (درصد)	۳۲/۰۳	۱۴۰۰	۲۷	۱۳۹۵	۱۸/۶۲ (افزایش)
۲۹ بروز سل ریوی اسمیر مثبت در ۱۰۰ هزار نفر	۶/۳	۱۳۹۵	۶/۳	۱۳۹۵	-
۳۰ تعداد موارد گزارش شده اچ آی وی	۴۴۰۰	۱۳۹۹	۵۰۰۴	۱۳۹۵	۱۲/۰۷ (کاهش)

عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص	
	سال	مقدار	سال	مقدار		
۸ (افزایش)	۱۳۹۵	۱۳۶,۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۷,۰۰۰	تعداد کودکان بازمانده از تحصیل	۳۱
-	۱۳۹۳	۸۷/۶	۱۳۹۵	۸۷/۶	نرخ باسوادی	۳۲
۵۳ (افزایش)	۱۳۹۳	۰/۱۳	۱۳۹۸	۰/۲	نسبت جمعیت با درآمد کمتر از دو دلار در روز (درصد)	۳۳
۱۴/۲ (کاهش)	۱۳۹۴	۳۵	۱۳۹۸	۳۰	سهم هزینه‌های مسکن از هزینه کل خانوار (درصد)	۳۴
۵۵ (افزایش)	۱۳۹۴	۷۷	۱۳۹۸	۱۲۰	تولید کل محصولات زراعی (هزار تن)	۳۵
بدون تغییر	۱۳۹۴	۲	۱۳۹۸	۲	سهم هزینه‌های تفریحات از هزینه کل خانوار (درصد)	۳۶
۷/۸ (افزایش)	۱۳۹۴	۱۰/۲	۱۳۹۸	۱۱	سهم هزینه حمل و نقل از هزینه‌های کل خانوار (درصد)	۳۷
۱۶/۴ (کاهش)	۱۳۹۴	۲۱۳	۱۳۹۸	۱۷۸	تعداد وسایل نقلیه به‌ازای ۱۰۰۰ نفر	۳۸
۲۳ (کاهش)	۱۳۹۵	۳/۹	۱۳۹۸	۳	نسبت تعداد ازدواج به طلاق	۳۹
-	۱۳۹۵	۲,۸۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵	۲,۸۰۰,۰۰۰	تعداد معتادین به مواد مخدر	۴۰

تأمین مالی سلامت

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص
	سال	مقدار	سال	مقدار	
۸۷ (افزایش)	۱۳۹۳	۸,۴۷۹,۷۴۸	۱۳۹۷	۱۵,۸۶۹,۵۵۳	هزینه کل سلامت
۸/۷ (افزایش)	۱۳۹۳	۸	۱۳۹۷	۸/۷	سهم هزینه کل سلامت از تولید ناخالص داخلی (درصد)
۱۰۳ (افزایش)	۱۳۹۳	۳,۷۷۶,۰۸۲	۱۳۹۸	۷,۶۸۷,۱۳۹	سرانه پرداخت از جیب
۶/۴ (افزایش)	۱۳۹۳	۳۸/۷	۱۳۹۷	۴۱/۲	سهم پرداخت از جیب از هزینه کل سلامت (درصد)
۴۸ (کاهش)	۱۳۹۳	۹/۱	۱۳۹۷	۴/۴۶	سهم هزینه خدمات بهداشت عمومی و پیشگیری از هزینه کل سلامت (درصد)
۲ (افزایش)	۱۳۹۳	۵۸/۳	۱۳۹۷	۶۰/۴	سهم هزینه خدمات درمانی از هزینه‌های کل سلامت (درصد)
۴/۴ (افزایش)	۱۳۹۳	۱۷/۵	۱۳۹۷	۱۹/۸	سهم هزینه انواع دارو و کالاهای پزشکی از هزینه کل سلامت (درصد)
۸/۷ (کاهش)	۱۳۹۳	۲۴/۱	۱۳۹۷	۲۲	سهم بیمه در ص مالی حوزه سلامت
۸/۴ (کاهش)	۱۳۹۴	۹۳/۱	۱۴۰۰	۸۵/۲۵	جمعیت تحت پوشش بیمه پایه (درصد)
۸/۹۶ (افزایش)	۱۳۹۵	۹۴۹	۱۴۰۰	۱۰۳۴	تعداد کل بیمارستان
۹/۴۷ (افزایش)	۱۳۹۵	۵۹۱	۱۴۰۰	۶۴۷	تعداد بیمارستان‌های دولتی وابسته به وزارت بهداشت
۷/۸۶ (افزایش)	۱۳۹۵	۸۹	۱۴۰۰	۹۶	تعداد بیمارستان‌های عمومی غیر وابسته به وزارت بهداشت (بانک، شهرداری و غیره)
۸/۳۸ (افزایش)	۱۳۹۵	۱۶۷	۱۴۰۰	۱۸۱	تعداد بیمارستان‌های خصوصی
۲/۷۴ (افزایش)	۱۳۹۵	۷۳	۱۴۰۰	۷۵	تعداد بیمارستان‌های تأمین اجتماعی
۲۰/۶۹ (افزایش)	۱۳۹۵	۲۹	۱۴۰۰	۳۵	تعداد بیمارستان‌های خیریه

تأمین مالی سلامت

شاخص	آخرین اطلاع		پایه		درصد تغییرات
	سال	مقدار	سال	مقدار	درصد
۵۶	تعداد کل تخت بیمارستانی	۱۴۰۰	۱۲۶۶۰۰	۱۳۹۵	۲۲/۵۵ (افزایش)
۵۷	تعداد کل تخت سوختگی	۱۴۰۰	۱۰۷۵	۱۳۹۵	۵/۸۶ (کاهش)
۵۸	تعداد کل تخت روانپزشکی	۱۴۰۰	۹،۸۱۳	۱۳۹۵	۶/۷۷ (افزایش)
۵۹	تعداد کل تخت های مراقبت های ویژه	۱۴۰۰	۷،۱۶۳	۱۳۹۵	۱۳۳/۲۷ (افزایش)
۶۰	تعداد کل تخت های کودکان	۱۴۰۰	۱۸،۳۳۰	۱۳۹۵	۲۰/۷۵ (کاهش)
۶۱	تعداد کل تخت برای بیماران قلبی	۱۴۰۰	۱۳،۸۳۵	۱۳۹۵	۱۴/۶۲ (کاهش)
۶۲	تعداد کل تخت مربوط به زنان و زایمان	۱۴۰۰	۱۵۳۳۷	۱۳۹۵	۸/۴۲ (افزایش)
۶۳	تعداد آنژیوگرافی به ازای یک میلیون نفر	۱۴۰۰	۴/۳۷	۱۳۹۵	۲۲/۱۹ (کاهش)
۶۴	تعداد سی تی اسکن به ازای یک میلیون نفر	۱۴۰۰	۹/۶۳	۱۳۹۵	۷/۵۸ (کاهش)
۶۵	تعداد دستگاه های ام آر آی به ازای یک میلیون نفر	۱۴۰۰	۳/۷۴	۱۳۹۵	۱/۶۰ (افزایش)
۶۶	تعداد دستگاه های ماموگرافی به ازای یک میلیون نفر جمعیت در مراکز ارائه خدمات سلامت بخش عمومی و بخش خصوصی	۱۴۰۰	۲/۵	۱۳۹۵	بدون تغییر
۶۷	تعداد دستگاه های ونتیلاتور به ازای یک میلیون نفر جمعیت در مراکز ارائه خدمات سلامت بخش عمومی و بخش خصوصی	۱۴۰۰	-	۱۳۹۵	بدون تغییر
۶۸	درصد فراهمی دارو در مراکز درمانی	۱۳۹۷	۹۶/۷	۱۳۹۵	۱/۶
۶۹	قیمت دارو نسبت به قیمت بین المللی	۱۳۹۳	۱/۰۳	۱۳۹۳	-

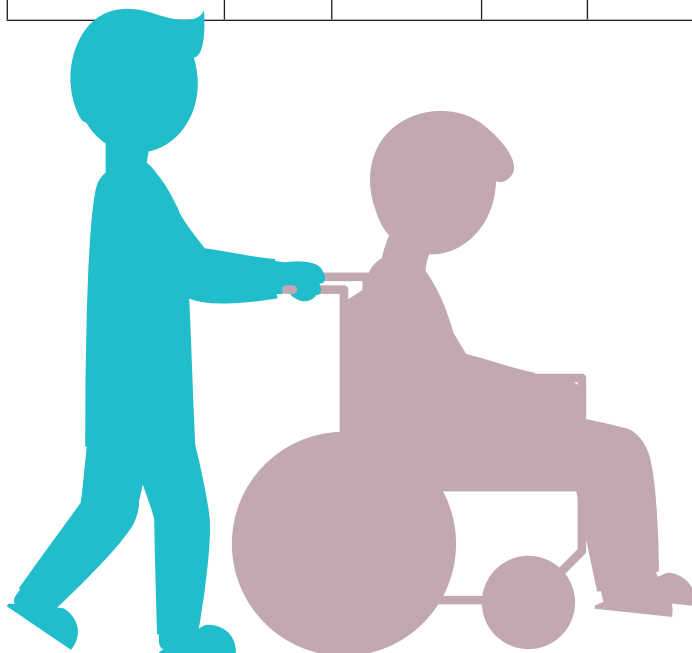
منابع انسانی

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص	
	سال	مقدار	سال	مقدار		
-	۱۳۹۵	۱/۵۴	۱۳۹۵	۱/۵۴	پزشک عمومی به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۰
-	۱۳۹۵	۰/۵	۱۳۹۵	۰/۵	پزشک متخصص به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۱
۱۷	۱۳۹۵	۱/۴۵	۱۳۹۵	۱/۷۱	پرستار به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۲
۲۱/۲	۱۳۹۵	۰/۳۳	۱۳۹۵	۰/۴	دندانپزشک به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۳
-	۱۳۹۵	۰/۳	۱۳۹۵	۰/۳	داروساز به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۴
-	۱۳۹۵	۰/۴۲	۱۳۹۵	۰/۴۲	ماما به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۵
-	۱۳۹۵	۸/۴۴	۱۳۹۵	۸/۴۴	کل نیروهای حوزه سلامت به‌ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷۶
-	۱۳۹۵	۰/۷۹	۱۳۹۵	۰/۷۹	نسبت پزشک به پرستار	۷۷
۲۴ (کاهش)	۱۳۹۵	۱/۳۳	۱۳۹۷	۱/۰۱	نسبت پرستار به تخت فعال	۷۸
-	۱۳۹۴	۳/۵	۱۳۹۴	۳/۵	نرخ رشد سالیانه پزشک عمومی و پزشک متخصص	۷۹
-	۱۳۹۴	۲/۵	۱۳۹۴	۲/۵	نرخ رشد سالیانه دندانپزشک	۸۰
-	۱۳۹۴	۲	۱۳۹۴	۲	نرخ رشد سالیانه داروساز	۸۱
-	۱۳۹۴	۲/۸	۱۳۹۴	۲/۸	نرخ رشد سالیانه پرستار	۸۲
-	۱۳۹۴	۳/۷	۱۳۹۴	۳/۷	نرخ رشد سالیانه کل نیروهای حوزه سلامت	۸۳
-	۱۳۹۴	۳۲،۰۲۵	۱۳۹۴	۳۲،۰۲۵	پزشک عمومی جدید مورد نیاز تا سال ۱۴۰۴ (اختلاف با شرایط کنونی)	۸۴
-	۱۳۹۴	۱۱،۱۰۴	۱۳۹۴	۱۱،۱۰۴	پزشک متخصص جدید مورد نیاز تا سال ۱۴۰۴ (اختلاف با شرایط کنونی)	۸۵
-	۱۳۹۴	۸۹،۵۷۵	۱۳۹۴	۸۹،۵۷۵	پرستار جدید مورد نیاز تا سال ۱۴۰۴ (اختلاف با شرایط کنونی)	۸۶
-	۱۳۹۴	۱۸۱،۶۸۳	۱۳۹۴	۱۸۱،۶۸۳	کل نیروهای جدید مورد نیاز تا سال ۱۴۰۴ (اختلاف با شرایط کنونی)	۸۷

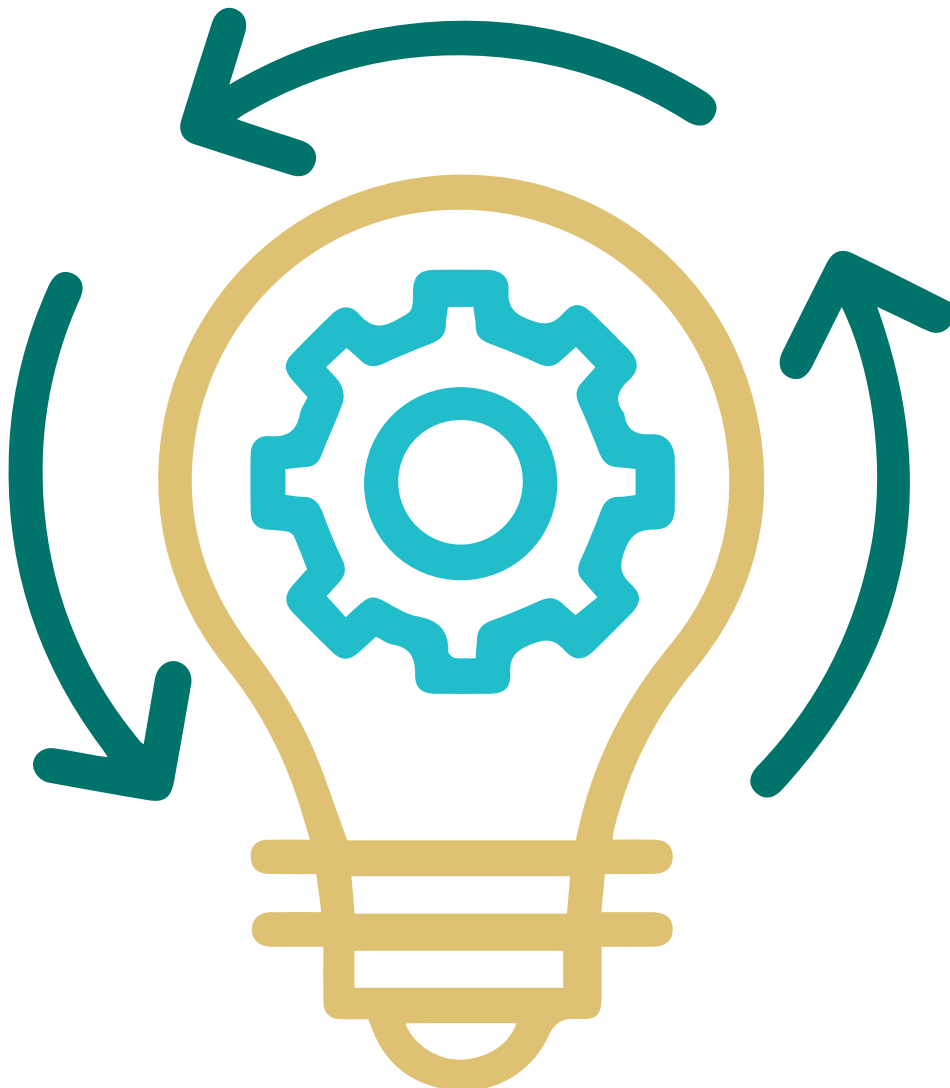
خدمات سلامتی

شاخص	آخرین اطلاع		پایه		درصد تغییرات
	سال	مقدار	سال	مقدار	
۸۸	۱۳۹۸	۹۳/۴	۱۳۹۴	۹۶/۴	۳/۱ (کاهش)
۸۹	۱۳۹۸	۹۸	۱۳۹۴	۹۸	-
۹۰	۱۳۹۸	۸۶	۱۳۹۴	۶۹/۹	۲۳ (افزایش)
۹۱	۱۳۹۸	۲۵	۱۳۹۴	۹	۱۷۷ (افزایش)
۹۲	۱۳۹۸	۶۳/۱	۱۳۹۳	۳۵/۳	۷۸ (افزایش)
۹۳	۱۳۹۳	۶۸/۳	۱۳۹۳	۶۸/۳	-
۹۴	۱۳۹۶	۰/۱۱	۱۳۹۵	۰/۱۲	۸/۳ (کاهش)
۹۵	۱۳۹۷	۲/۷۲	۱۳۹۵	۲/۸۵	۴/۵ (کاهش)
۹۶	۱۳۹۵	۲/۵	۱۳۹۵	۲/۵	-
۹۷	۱۳۹۷	۷۰	۱۳۹۵	۷۶	۷/۸ (کاهش)
۹۸	۱۳۹۴	۴/۱۴	۱۳۹۴	۴/۱۴	-
۹۹	۱۳۹۴	۴۵	۱۳۹۴	۴۵	-
۱۰۰	۱۳۹۸	۲۹/۶	۱۳۹۴	۲۷/۸	۶/۴ (افزایش)
۱۰۱	۱۳۹۴	۰/۰۱	۱۳۹۴	۰/۰۱	-

تحقیقات، نوآوری و فناوری

درصد تغییرات	پایه		آخرین اطلاع		شاخص	
	سال	مقدار	سال	مقدار		
-	۱۳۹۶	۸۴۸	۱۳۹۶	۸۴۸	شرکت دانش بنیان در حوزه پزشکی	۱۰۲
-	۱۳۹۶	۱۰	۱۳۹۶	۱۰	فروش محصولات شرکت های دانش بنیان (هزار میلیارد ریال)	۱۰۳
-	۱۳۹۵	۱۴,۹۰۲	۱۳۹۵	۱۴,۹۰۲	تعداد مقالات علمی در نمایه بین المللی اسکوپوس	۱۰۴
-	۱۳۹۵	۷۸	۱۳۹۵	۷۸	رتبه بندی جهانی فناوری	۱۰۵
-	۱۳۹۶	۴۳,۷۰۳	۱۳۹۶	۴۳,۷۰۳	تعداد استناد بین المللی به مقالات کشور در سال	۱۰۶

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به‌کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی فعالیت‌های مؤسسه بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به‌کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت، مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات می‌پردازد. از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

اطلاعات تماس

تلفن: ۰۲۱ - ۶۲۹۲۱۲۸۶

فکس: ۰۲۱ - ۶۶۴۰۷۷۵۴

نشانی: بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰
مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

